

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2016 жылғы «21» шілдедегі
№ 463 бұйрығына 2-қосымша

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына 187-қосымша

**Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптар үшін
«Қазақ тілі» пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы
(оқыту қазақ тілінде)**

1. Түсіндірме жазба

1. Оқу бағдарламасы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 23 тамыздағы № 1080 қаулысымен бекітілген Орта білім берудің (бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім беру) мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген.

2. Оқу бағдарламасы оқушылардың жас ерекшеліктеріне қарай дамитын танымдық мүмкіндіктеріне сәйкес әр оқу пәнінің/сабақтың мазмұны мен білім, білік, дағдыларының көлемін анықтайтын оқу-нормативтік құжат болып табылады.

3. Оқу бағдарламасы оқыту процесін оқушылардың пән салалары бойынша білім мен біліктерді саналы түрде меңгеруі үшін әр пәннің әдістемелік әлеуетін пайдалануға, оқу, жоба, зерттеу іс-әрекеттері тәсілдерін меңгеру арқылы дербестігін дамытуға, әлеуметтік-мәдени кеңістікте орнын таба білуі үшін қажетті біліктерді меңгеруге бағыттайды.

4. Оқу бағдарламасында оқу-нормативтік құжаттың дәстүрлі міндеттері заманауи мектепте білім беру процесін ұйымдастырудың инновациялық тәсілдемелерімен үйлесімді сабақтасқан. Оқытудағы тәсілдемелер пән бойынша оқу бағдарламасының жаңа құрылымын құруда бағдар болып табылады.

5. Құндылықтық-бағдарлық, іс-әрекеттік, тұлғалық-бағдарлық, коммуникативтік тәсілдемелер білім берудің классикалық негізі ретінде оқыту мақсаттарының жүйесі мен білім беру процесі нәтижелерінің басымдылығын арттыру үшін қолданылды, оқу бағдарламасының жаңа құрылымында көрініс тапты.

6. Қазіргі кезеңде оқушының өз бетімен білімге ие болу барысында оның белсенді іс-әрекетін ұйымдастыру оқу процесіне қойылатын негізгі талаптардың бірі болып табылады. Бұл тәсілдеме пәндік білімді, әлеуметтік және коммуникативтік дағдыларды ғана емес, сонымен бірге өзінің жеке мүдделері мен болашағын сезінуіне, сындарлы шешімдер қабылдауына мүмкіндік беретін тұлғалық қасиеттерді де меңгеруге ықпал етеді. Мұғаліммен бірлесіп шығармашылықпен айналысу және серіктес, кеңесші ретінде

мұғалімнің қолдауы кезінде оқушының белсенді танымдық қабілеті тұрақты сипатқа ие болады.

7. Тұлғаға бағдарланған білім беруді осындай сипатта жақсарту білім беру процесіне барлық қатысушылардың өзара қарым-қатынасында өктемшілікке жол бермей, ынтымақтастығы үшін алғышарттарды құрайтын оқытудың алуан түрлі интерактивті әдістерін қолдану кезінде мүмкін болады. Диалогтік және рефлексивті технологияларды қолдану оқушылардың жоба және зерттеу жұмыстарын ұйымдастыруымен сабақтасады. Оқу процесін ұйымдастырудың барлық инновациялық тәсілдері оқытуды білім, идеялар және іс-әрекет тәсілдерімен белсенді түрде алмасуды көздейтін оқушының шынайы шығармашылық процесіндегі қарым-қатынас моделіне айналдырады.

8. Нақты пәннің оқу бағдарламасы жергілікті сипаттағы материалдарды (нысандар, кәсіпорындар, ақпарат көздері) пайдалануға бағытталған оқу-жобалау іс-әрекеттерін ұйымдастыру арқылы танымдық және әлеуметтік тұрғыдан оқушының белсенділігін арттыруға мүмкіндік береді. Осы пәннің оқу мақсаттары аясында жүзеге асырылатын тәрбиелік сипаттағы жоба жұмысын ата-аналармен, жергілікті қауымдастық өкілдерімен бірлесе отырып, ұйымдастыруға болады.

9. Әр пәннің оқу бағдарламаларында үш тілде білім беруді жүзеге асыру қарастырылған, онда үш тілді меңгертіп қана қоймай, оқушылардың сыныптан тыс жұмыстарын да үш (қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде) тілде ұйымдастыру қарастырылған. Көптілді оқу ортасын құрудағы әр пәннің қосқан үлесі үш тілде білім беру саясатын жүзеге асыруға мүмкіндік береді. Тіл үйретудің негізі болып табылатын коммуникативтік тәсіл әрбір оқу пәнінің түрлі оқу жағдаяттарында білім және білікпен алмасу, тілдік және сөйлеу нормалары жүйесін дұрыс қолдану сияқты әдіс-тәсілдері арқылы оқушылардың сөйлеу әрекеттерін дамытудың жетекші қағидаты ретінде қарастырылады.

10. Пән мазмұнын меңгеру және оқу мақсаттарына қол жеткізу процесінде оқушылардың ақпараттық-коммуникациялық технологияларды, атап айтсақ: қажетті ақпаратты іздеу, өңдеу, алу, құру және көрсету, ақпараттар және идеялармен алмасу үшін бірлесіп әрекет ету, жабдықтар мен қосымшаларды кең ауқымда қолдану арқылы өз жұмысын бағалау және жетілдіру сияқты қолдану дағдыларын дамыту үшін алғышарттар/жағдайлар жасау керек.

11. Оқу бағдарламасында оқу пәнінің мазмұнын анықтаудың негізі болып табылатын оқыту мақсаттарының жүйесі түрінде ұсынылған күтілетін нәтижелері қалыптастырылған.

12. Мазмұны тұрғысынан оқу бағдарламалары оқушыны өзін-өзі оқыту субъектісі және тұлғааралық қарым-қатынас субъектісі ретінде тәрбиелеуде нақты оқу пәнінің қосатын үлесін айқындайды. Оқу бағдарламалары білім беру құндылықтарының өзара байланысы мен өзара шарттылығына негізделген тәрбиелеу мен оқытудың біртұтастығы қағидатын және нақты пәнді оқыту мақсаттарының жүйесі бар мектепті бітіргеннен кейінгі нәтижелерін іске асыруға мүмкіндік береді. Оқу бағдарламаларының тек пәндік білім мен білікке ғана емес, сонымен қатар, кең ауқымды дағдылардың қалыптасуына

бағыттылғаны оның ерекше өзгешелігі болып табылады. Оқыту мақсаттарының құрастырылған жүйесі:

1) білімді функционалдық және шығармашылық қолдану, сын тұрғысынан ойлау, зерттеу жұмыстарын жүргізу, ақпараттық-коммуникациялық технологияларды пайдалану, қарым-қатынас жасаудың түрлі тәсілдерін қолдану, топпен, жұппен және жеке - дара жұмыс істей алу, мәселелерді шешу және шешім қабылдай алу, алған білімін өмірде қолдана алу (өмірге бейімдей алу) сияқты кең ауқымды дағдыларын дамытуға негіз болады. Кең ауқымды дағдылар оқушының мектептегі білім алу тәжірибесінде де, келешекте мектепті бітіргеннен кейін де жетістігінің кепілі болып табылады

13. Экономикадағы заманауи инновациялар, еңбек нарығындағы өзгерістер оқушылардың күрделі міндеттерді шешу үшін немесе оларды шешудің жаңа тәсілдерін табу үшін жағдаятқа, идеялар мен ақпараттарға талдау жасау және бағалауға, алған білімі мен тәжірибесін жаңа идея мен ақпаратты жинақтау үшін шығармашылық тұрғыда қолдануға мүмкіндік беретін дағдылар жиынтығын меңгеру қажеттілігіне себепші болады. Жігерлілік, алғырлық, өзгерістерге дайындығы, қарым-қатынасқа бейімділігі, өзіне-өзі сенімділік сияқты тұлғалық қасиеттер өзекті болып отыр.

14. Нақты пән бойынша күнделікті білім беру процесінің мазмұны оқу мақсаттарына бағынады және оқушылардың меңгерген білім, білік, дағдыларын кез келген оқу процесінде, өмір жағдаяттарында шығармашылықпен пайдалану даярлылығын қалыптастыруға, жетістікке қол жеткізу жолында қажырлылықты дамытуға бағытталған және өмір бойы білім алуға ынталандырады.

15. Кең ауқымдағы дағдылармен қатар «қазақстандық патриотизм мен азаматтық жауапкершілік», «құрмет», «ынтымақтастық», «еңбек пен шығармашылық», «ашықтық», «өмір бойы білім алу» сияқты жеке қасиеттердің дамуы білім берудің басты құндылықтарына оқушыларды дағдыландырудың негізі болып табылады. Бұл құндылықтар оқушының тәртібі мен күнделікті жағымды іс-әрекеттерге ынталандыратын тұрақты тұлғалық бағдары болуы тиіс.

2. «Қазақ тілі» пәнін оқытудың мақсаты мен міндеттері

16. «Қазақ тіл» пәні бастауыш мектепте гуманитарлық білім берудің бастапқы өзегі болып табылады: оқушылардың дүниетанымы мен ұлттық болмысын қалыптастыру үшін ана тілінің мүмкіндіктері мен сөз өнерінің әлеуеттерін терең меңгеруіне көмектеседі. «Қазақ тілі» пәні бастауыш сынып оқушыларының таным кеңістігін ана тілі арқылы кеңейте отырып, өз елінің тарихы мен рухани-мәдени мұраларын құрметтеуге, өз Отанын мақтан етіп, халқына қызмет етуге ынталандырады.

17. Бастауыш мектепте «Қазақ тілі» пәнін оқыту мақсаты – оқушылардың тілдік құзыреттіліктерін дамыту, сөздің құдіреті мен әсемдігін түсініп, тілдік құралдар арқылы қарым-қатынас жасау әрекеттерін меңгерту, жазбаша сауаттылығы мен ауызша сөйлеу дағдыларын сабақтастыра қалыптастыру.

Өйткені бастауыш сыныпта тілді жақсы меңгеру – барлық пәндер бойынша жетістікке жетудің алғы шарты.

18. Қазақ тілін оқыту оқушылардың сөздік қорын байытады, шығармашылық қызығушылықтарын арттыра отырып, өз ойлары мен сезімдерін жазбаша/ауызша сауатты, көркем жеткізе білу дағдыларын, эстетикалық, мәдени және әлеуметтік қабілеттерін дамытады.

19. «Қазақ тілі» пәнін оқыту міндеттері:

- 1) тіл білімі бойынша бастапқы теориялық түсініктер беру;
 - 2) тілдік дағдыларын (айтылым, тыңдалым, оқылым, жазылым) дамыту;
 - 3) оқушылардың сөздік қорларын толықтыру арқылы және сөздің грамматикалық құрылысын меңгерте отырып, тілін дамыту және жетілдіру;
 - 4) тілдің қоғамдық мәнін түсінуге, қарым-қатынас жасау салалары мен түрлі жағдаяттарда өз ойларын сауатты және мәдениетті түрде жеткізе білуге дағдыландыру;
 - 5) түрлі мәтіндермен таныстыру арқылы оқушыларға адамдардың өзара түсінісуі, сыйластық, құрмет сезімдері, адамгершілік қасиеттері, өзінің және өзгенің іс-әрекетіне жауапкершілікпен қарай білуі сияқты ізгілікті қасиеттерді қалыптастыру;
 - 6) түрлі қарым-қатынас жағдаяттарында сөйлеу этикетін қолдану;
 - 7) ауызша және жазбаша сөйлеу нормалары мен тіл мәдениеті негіздерін меңгерту;
 - 8) қарым-қатынас жасаудың әр алуан түрлерін мақсатты түрде қолдануға, өз ойын зерделеуге, ауызша немесе жазбаша мәтіндерге сүйене отырып, өзіндік пайымдау жасауға үйрету.
20. Оқу бағдарламасының мазмұны оқушының сөйлеу және ойлау әрекетін, түрлі сала мен қарым-қатынас жағдайында тілді еркін игеруді қамтамасыз ететін коммуникативтік іскерліктер мен дағдыларды қалыптастыруға бағытталған.
21. Оқу бағдарламасының мазмұны мәтін түрлері, көркем шығармалар арқылы оқушылардың сөздік қорын жаңа сөздермен байытуды, оқығаны бойынша пікір білдіруді және оны дәлелдеуді, белгілі бір тақырыпқа байланысты өз ойын толық, жүйелі, түсінікті етіп ауызша және жазбаша жеткізе білуге дағдыландыруды, мәтін бойынша сұрақтар құрастырып, мүмкін болатын жауаптарды болжап, өзін-өзі бағалауды, мәтін бөлімдері арасында мағыналық байланыс орнатуды, жоспар құруды, сөйлеу мәдениетін қалыптастыруды қамтиды.
22. «Қазақ тілі» пәнін меңгеру:
- 1) тілдің ерекшеліктері, оның элементтері мен тілдік қызметі жөнінде жалпы мағлұматты қалыптастыруға, тілдік категориялардың көпжақты екенін түсінуге;
 - 2) сөздік қор мен грамматиканы, орынды пайдалану құзыреттілігін қалыптастыруға;
 - 3) ауызша және жазбаша тіл ережелеріне сай тілдік құралдарды саналы түрде дұрыс таңдауға;

4) алған білімі мен дағдыларын жеке қарым-қатынас тәжірибесінде қолдануға;

5) өмірде қажетті тілдік дағдыларды қалыптастыруға көмектеседі.

3. Оқыту процесін ұйымдастырудағы педагогикалық әдіс-тәсілдер

23. Жалпы білім беру ұйымдары (мектеп, гимназия, лицей) оқу процесінде «білім алу жолын» білетін, ынталы, қызығушылығы жоғары, өзіне сенімді, жауапкершілігі мол, зияткерлік тұрғыдан дамыған тұлғаны қалыптастыру қағидасын ұстанады.

24. Оқушылардың бойында бұл қасиеттерді қалыптастыруда мұғалімдер түрлі педагогикалық тәсілдемелер мен технологиялар қолдана алады. Атап айтқанда, олар:

1) оқытудың коммуникативтік (қарым-қатынастық) тәсілдемесі (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым);

2) зерттеушілік тәсілдеме (оқушылар «не білемін?, нені білгім келеді?, нені үйрендім?» тұрғысынан өз әрекетін талдауға үйренеді);

3) жүйелі-әрекеттік тәсілдеме;

4) дамыта оқыту технологиясы (оқушылар оқу әрекетінің тәсілдерін игеріп, өзінің іс-әрекетін жоспарлау және басқару жолын үйренеді);

5) саралап оқыту технологиясы (оқушыларды қабілеті, мүмкіндігі, ерекшелігіне қарай оқыту).

25. «Қазақ тілі» пәнін оқытуда қолданылатын оқыту стратегиялары мен әдістері:

1) мұғалім мен оқушының «субъект-субъектілік» дидактикалық қатынаста білім іздеу үдерісіне бірдей енуі;

2) оқу проблемаларын шешу барысында мұғалім мен оқушының ынтымақтасқан шығармашылық ізденіс әдістерін қолдану; оқу проблемаларын шешудің әдіс-тәсілдерін оқушыларға дамыта оқыту ұстанымына сай жолмен құру және көрсету;

3) оқушының жеке пікірін тыңдау, олардың бұрын меңгерген білімдері мен қалыптасқан түсініктерін әрі қарай дамыту;

4) ойын әдісі;

5) «оқыту үшін бағалау және оқуды бағалау» арқылы қолдау жасау;

6) сын тұрғысынан ойлау дағдыларын дамыту;

7) ақпараттық-коммуникациялық технологияларды тиімді қолдану арқылы оқушылардың қазақ тіліне деген қызығушылығын арттыру;

8) тәжірибелік, шығармашылық оқу әрекеттеріне (түрлі шығармашылық жұмыстар жасау) ынталандыру;

9) оқушылардың білімін жүйелі түрде мониторингілеу;

10) оқушыларды зерттеушілік әрекетке және зерттеушілікке негізделген белсенді оқуға ынталандыру;

11) оқушыларға алдын ала берілетін түрлі стильдегі жазба мәтіндердің үлгісін қолдану (мұғалім алдын ала модельдер мен үлгілер береді);

12) оқушылардың оқу әрекетін жеке, жұптық, топтық және ұжымдық формада ұйымдастыру (оқушылар бірін-бірі өзара оқытуға, бірін-бірі бағалауға,

пікір алмасуға үйренеді);

13) оқыту барысында «не білемін? не білгім келеді? нені үйрендім?» түріндегі кері байланысты жүзеге асыру.

26. Басты назар білім мен сол білімді қолдану процесіне аударылады. Оқушылардың білім алу барысындағы табыстылығы мен алдағы қадамдарын анықтау үшін оқытудың нақты мақсаттары мен табыс критерийлерін алдын ала белгілеу керек.

27. «Қазақ тілі» пәнін оқытуда келесі ұстанымдарды басшылыққа алу қажет:

1) оқушыны қатесі үшін жазалап оқыту емес, қателерін түзету үшін оқыту;

2) өз ойларын еркін айтуға, өздігінен шешім қабылдауға мүмкіндік беру;

28) Ақпараттық-коммуникациялық технологияларды (әрі қарай – АКТ) қолдану құзыреттілігі оқушылардың жұмыс барысында, бос уақыттарында және қарым-қатынасында технологияларды орынды және шығармашылықпен қолдана білуін қамтамасыз етеді. Бұл құзыреттілік АКТ-ны қолдану дағдылары арқылы қалыптасады.

29) Ақпаратты табу, құру және онымен жұмыс істеу, мәліметтермен, ой түйіндерімен алмаса отырып, құрал-жабдықтар мен қосымшалардың кең мүмкіндіктерін пайдалану арқылы өз жұмысын бағалау және жетілдіру арқылы оқушылар АКТ-ны қолдану дағдыларын барлық пәндерге арналған оқу бағдарламаларын меңгеру үрдісінде дамытады.

30. Бұл «Қазақ тілі» пәнінің оқу бағдарламасында төмендегідей көрініс табады:

1) оқытудың сапасын арттыру үшін сабақта жаңашыл әдістер мен ақпараттық технологияларды пайдалану;

2) ғаламтор ресурстарымен жұмыс жасайды (мысалы, веб-сайттағы ақпаратты оқу, керекті материалды іріктеу, жеке құжат немесе файл ретінде көшіру және сақтау);

3) мәтін және слайдтармен жұмыс істеу үшін қарапайым бағдарламадан күрделірек бағдарламаға көшу (Word, Power Point);

4) ақпаратты өңдеп, электронды түрде жеке құжат ретінде сақтау үшін жабдықтарды (принтер, сканер, сандық фотоаппарат) пайдалану;

5) электронды оқулықтарды пайдалану;

6) тақырыпқа байланысты медиақұралдарды қолдану;

7) ақпаратты саралап, зерттей алу.

31. «Қазақ тілі» оқу бағдарламасы мақсаттарының бірі – түрлі әлеуметтік топтармен тіл табысуға қабілетті жеке тұлғаны тәрбиелеу. Осы мақсатқа жету үшін ынталандырушы және қолдаушы ортаны құра отырып, қажетті тілдік дағдыларды дамыту керек. Мұндай ортада оқушылар тілдесімнің түрлі формаларын қолдана отырып, өз пікірін еркін білдіре алады. Оқыту процесінде оқушылардың сыныптастарымен, мұғалімдермен және көпшілікпен ауызша және жазбаша қарым-қатынасында тілді сауатты пайдалануын ынталандыру қажет.

32. «Қазақ тілі» пәнінен тыңдалым мен айтылым дағдыларын дамытуға ықпал ететін тапсырма үлгілері:

- 1) тыңдауға, мазмұнын түсінуге түрлі стилдегі мәтіндерді ұсыну;
 - 2) мәтінді қайталап тыңдау, негізгі ойды анықтау;
 - 3) тыңдалған мәтін бойынша сұрақтар қою;
 - 4) мәтін бойынша жоспар құру;
 - 5) тыңдалған мәтіннің белгілі бір бөлігін өз сөзімен айтып беру;
 - 6) мәтіннің мазмұны бойынша қарама-қарсы пікір айту, дәлелдеу;
 - 7) мәтінді өз қиялымен өзгертіп аяқтау;
 - 8) мәтіндегі оқиғаларды, іс-әрекеттерді салыстыра талдай алу;
 - 9) ұсынылған тақырып бойынша сұхбат алу немесе сұхбат беру және нәтижесі бойынша ауызша есеп беру;
 - 10) жоспарланған тақырыптар бойынша пікірталас ұйымдастыру;
 - 11) жұпта ым-ишараны пайдаланып, оқиғаны жазуға дайындалу (мысалы, «Бағытталған оқу» және «Бағытталған жазу»);
 - 12) берілген тақырып бойынша диалог құрастыру.
33. «Қазақ тілі мен әдебиеті» пәнінен оқылым дағдысын дамытуға ықпал ететін тапсырма үлгілері:
- 1) көз жүгірте, шолу жасай отырып оқу;
 - 2) мәтіннің тақырыбы мен бастапқы бөлігіне сүйене отырып, оқиғаның дамуын болжау;
 - 3) мәтіннің негізгі ойы мен бөліктерін анықтай отырып оқу;
 - 4) акпаратты табу үшін оқу, қызығып оқу және өз көзқарасын айту үшін оқу, мәтінге ауызша және жазбаша шолу жасау;
 - 5) әдебиетпен жұмыс (сұхбатқа сұрақтар мен жауаптар дайындау).
 - 6) интернет ресурстарымен жұмыс (тақырып мазмұны бойынша презентациялар, жобалар дайындау).
34. «Қазақ тілі мен әдебиеті» пәнінен жазылым дағдысын дамытуға ықпал ететін тапсырма үлгілері:
- 1) оқушыларға таныс ертегі, әңгіме, өлеңдердің қысқаша мазмұнын жазу;
 - 2) сөздердің орфографиясын меңгертуге арналған тапсырмалар;
 - 3) газет-журналдарға шағын хабарлама/мақала жазу;
 - 4) белгілі оқиғаны өз ойында өзгертіп аяқтау;
 - 5) әдеби шығарма мәтініндегі оқиғаны өз көзқарасымен өзгертіп аяқтау;
 - 6) тілдік тақырыптар аясында шағырмашылық тапсырмалар (ребус, пиктограмма, сөзжұмбақ, сәйкестендіру және толықтыру тест тапсырмалары) құрастыру;
 - 7) акпаратты суреттер мен сызбалар, белгілер, пиктограммалар арқылы беру;
 - 8) жазылуы қиын сөздер мен сөз тіркестерінен сөздік құрастыру;
 - 9) сұхбатқа жазбаша сұрақтар дайындау.

4. Оқу жетістіктерін бағалау тәсілдері

35. «Қазақ тілі» пәнін меңгеру нәтижелері критериалды бағалауды қолдану арқылы жүзеге асырылады.

36. Критериалды бағалау оқыту, оқу және бағалаудың өзара тығыз байланысына негізделген. Критериалды бағалау нәтижелері білім беру процесін

тиімді жоспарлау және ұйымдастыру мақсатында пайдаланылады.

37. Критериалды бағалау қалыптастырушы және жиынтық бағалаудан тұрады.

38. Қалыптастырушы бағалау үздіксіз өткізіледі, оқушы мен оқытушы арасындағы кері байланысты қамтамасыз етеді және оқу процесін дер кезінде түзетуге мүмкіндік береді.

39. Жиынтық бағалау белгілі оқу мерзімінде оқу блогін оқып бітіргенде өткізіледі, оқушыларға кері байланысты қамтамасыз ету үшін, пән бойынша тоқсандық және жылдық бағаларды қою үшін қолданылады.

5. «Қазақ тілі» пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

40. Оқу жүктемесінің бөлінуі:

1) бағдарлама бойынша әр сыныптағы сағат саны:

1-кесте

Сынып	Апталық сағат саны	Жылдық сағат саны
2-сынып	4 сағат	136 сағат
3-сынып	4 сағат	136 сағат
4-сынып	4 сағат	136 сағат

41. «Қазақ тілі» пәні бойынша қойылатын нормативтер:

1) жазба жұмыс көлемі

2-кесте

Сынып	Жазылым			
	Сөздік диктант	Диктант	Мазмұндама мәтін көлемі	Шығарма
2	5-7 сөз	25-30 сөз	40-60 сөз	25-35 сөз
3	9-12 сөз	35-50 сөз	60-80 сөз	35-55 сөз
4	12-15 сөз	55-70 сөз	80-100 сөз	55-70 сөз

42. Сыныпта жұмыс түрлерін (жеке, жұптық, топтық) ұйымдастыру үшін жиһаздар орын ауыстыруға қолайлы әрі жеңіл болуы кажет. Сондай-ақ, кітап сөрелеріне, оқушылардың көрме жұмыстарына арналған стенділерге және көрнекі құралдарға арнайы орындар ескерілуі тиіс.

43. Пән бойынша білімді меңгеру оқу бөлімдерінде тілдік дағдыларды қалыптастыру бойынша ұйымдастырылған. Оқу бөлімдері ары қарай жинақталған білім мен түсінік және дағдыларды қалыптастыру мақсаттарын көздейтін бөлімшелерге бөлінген. Оқу мақсаттары әр бөлімше ішіндегі сабақтастықты айқындайды. Мұғалім мен оқушыға болашақ қадамдары жөнінде өзара ой бөлісуге, оларды жоспарлау мен бағалауға мүмкіндік береді.

44. Бағдарламада «Оқу мақсаттары» қолдануға, мониторинг жасауға тиімді болу үшін төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлімше ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмерін көрсетеді. Мысалы, 2.2.1.1. кодында «2» -

сынып, «2.1» - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «1» - оқу мақсатының реттік саны.

3-кесте

2-4 сыныптар		
№	Бөлім (сөйлеу әрекетінің түрлері)	Бөлімше (дағды)
1	Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну
		1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау
		1.3 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану
		1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау
		1.5 Тыңдаған материалдар бойынша өз пікірін білдіру
		1.6 Тыңдарманның назарын аудару
		1.7 Дыбыстарды, сөздерді орфоэпиялық нормаға сәйкес дұрыс айту
2	Оқылым	2.1 Мәтін түрлері мен құрылымдық бөліктерін анықтау
		2.2 Мәтіндегі лексикалық бірліктердің қолданылуын түсіну
		2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбын және негізгі ойды анықтау
		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу
		2.6 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау
3	Жазылым	3.1 Мәтін түрлерін құрап жазу
		3.2 Түрлі стильде мәтін жазу
		3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу
		3.4 Жазба жұмыстарын әртүрлі формада ұсыну
		3.5 Қатені табу және түзету
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау
		3.7. Пунктуациялық нормаларды сақтау
4	Тілдік нормалардың қолданысы	4.1 Орфографиялық және орфоэпиялық нормаларды сақтау
		4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау

45. Оқыту мақсаттарының жүйесі:

1). тыңдалым және айтылым

4-кесте

Бөлімше (дағды)	Оқу мақсаттары		
	Оқушылар білуі тиіс:		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 тыңдаған материал бойынша түсінбеген сөздерін белгілеу, мәтін мазмұны бойынша қойылған сұрақтарға жауап беру	3.1.1.1 тыңдаған материал бойынша тірек сөздерді белгілеу, ашық және жабық сұрақтарға жауап беру	4.1.1.1 тыңдаған материал бойынша негізгі тұстарын түртіп алу және солардың негізінде мәтіннің мазмұнын айту
1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	2.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен тірек	3.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен	4.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен

	сөздердің негізінде мәтіннің мазмұнын болжау	берілген суреттер/фото/диаграмма бойынша мәтіннің мазмұнын болжау	берілген диаграмма/сызба/кесте бойынша мәтіннің мазмұнын болжау және өз ойын дәлелдеу
1.3 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	2.1.3.1 күнделікті өмірде кездесетін жағдаяттарға байланысты өзара сұхбаттасу	3.1.3.1 түрлі жағдаяттағы (қоғамдық ортада) қатысымдық әрекеттерде өз сөзін жүйелі түрде жоспарлап, тілдік нормаларды сақтап сөйлеу	4.1.3.1 сұхбаттасуының жасын, жай-күйін ескере отырып, белгілі бір тақырып аясында тілдік нормаларды сақтап әңгімелесу
1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрастыру	2.1.4.1 тірек сөздерді қатыстыра отырып, берілген тақырып бойынша әңгіме құрастыру	3.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып, берілген тақырып бойынша әңгіме құрастыру	4.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып монолог құрастыру
1.5 Тыңдалған материалдар бойынша өз пікірін білдіру	2.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұны бойынша өз ойын (ұнайды/ұнамайды, себебі..., пайдалы/пайдасыз болды, себебі ...) білдіру	3.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұны бойынша айтылған өзгенің пікіріне (келісу/келіспеу себебін) өз көзқарасын білдіру	4.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұнын өзіндік бағалау
1.6 Тыңдарманның назарын аудару	2.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды (кимыл, ым-ишара) қолданып, тақырыпқа (Сіз қалай ойлайсыз? Сіз не ұсынар едіңіз?) назарын аударту	3.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды (кимыл, ым-ишара), қаратпа сөздерді қолдана отырып, тақырыпқа тыңдарманның назарын аударту	4.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды (кимыл, ым-ишара) және қыстырма, одағай сөздерді қолдана отырып, тақырыпқа тыңдарманды қызықтыру
1.7 Дыбыстарды, сөздерді орфоэпиялық нормаларға сәйкес дұрыс айту	2.1.7.1 сөз ішінде дауысты дыбыстардың өзара үндесуін сақтап айту (бүгін-бүгін, түгін – түтүн, көсеу – көсеу)	3.1.7.1 сөз ішінде қатар тұрған дауыссыз дыбыстардың өзара үндесуін сақтап айту (сенбі – сембі, Жангүл – Жангүл)	4.1.7.1 сөз ішіндегі және сөз бен сөздің арасындағы буын және дыбыс үндестігін сақтап айту

2). Оқылым
5-кесте

Бөлімше (дағды)	Оқу мақсаттары		
	Оқушылар білуі тиіс:		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Мәтін түрлері мен құрылымдық бөліктерін анықтау	2.2.1.1 сұрақ қою арқылы (не істеді? қандай? неліктен?) мәтін түрлерін (әңгімелеу, сипаттау, пайымдау) және құрылымдық бөліктерін (басы, негізгі бөлім, соңы) анықтау	3.2.1.1 көмекші сөздердің көмегімен әңгімелеу, сипаттау, пайымдау мәтін түрлерін және құрылымдық бөліктерін анықтау	4.2.1.1 әңгімелеу, сипаттау, пайымдау мәтін түрлерін және құрылымдық бөліктерін анықтау
2.2 Мәтіндегі лексикалық бірліктердің қолданылуын түсіну	2.2.2.1 синоним, антоним, омоним (сөздік қолдану) сөздерді ажырату және мағынасын түсіну, сөйлеу барысында қолдану	3.2.2.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздердің мағынасын мәнмәтінде түсіну, сөйлеу барысында қолдану	4.2.2.1 мәнмәтінде тұрақты сөз тіркестері мен көпмағыналы сөздерді ажырата білу, мағынасын түсіну, сөйлеу барысында қолдану
2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша фактілерді анықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру	3.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша пікір білдіруге бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру	4.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша шешім табуға бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру

2.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	2.2.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	3.2.4.1 өз бетінше мәтіннің тақырыбын және мұғалімнің көмегімен негізгі ойды анықтау	4.2.4.1 мәтіннің тақырыбы мен мазмұнын өзара сәйкестігін анықтау және ондағы негізгі ойды тұжырымдау
2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.5.1 дереккөздерді (сөздік, анықтамалық, энциклопедия) және ақпаратты табу жолын анықтайды, берілген тақырып/сұрақ бойынша ақпаратты іріктеп алу	3.2.5.1 түрлі дереккөздерден (мәтін, сөздік, сызба, кесте, карта) берілген тақырып/сұрақ бойынша алған ақпараттарда кездесетін жаңа сөздердің мағынасын сөздіктер арқылы ашу, жүйелеу, мағлұматтардың маңызды тұстарын анықтау	4.2.5.1 дереккөздерден (мәтін, сөздік, сызба, кесте, диаграмма) қажетті ақпараттарды табу, кездескен жаңа сөздердің мағынасын мәнмәтін бойынша анықтап, ақпаратты қорытындылау, бағалау
2.6 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	2.2.6.1 мұғалімнің көмегімен белгілі бір тақырыпта жазылған мәтіндердің ұқсастығы мен айырмашылығын табу	3.2.6.1 мұғалімнің көмегімен ұқсас тақырыпта берілген мәтін түрлерін, стилін салыстырып, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу	4.2.6.1 белгілі бір тақырыпта түрлі жанрда берілген мәтіндерді салыстырып, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау

6-кесте

Бөлімше (дағды)	Оқу мақсаттары		
	Оқушылар білуі тиіс:		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Мәтін түрлерін құрастырып жазу	2.3.1.1 мұғалім көмегімен жеке сурет/сюжетті суреттер арқылы шағын сипаттау/әңгімелеу мәтіндерін құрап жазу	3.3.1.1 жоспар/сызба бойынша әңгімелеу мәтінін, салыстыра сипаттау және пайымдау мәтінін түрлі көмекші сөздер арқылы құрап жазу	4.3.1.1 берілген тақырыпта әңгімелеу, сипаттау және пайымдау элементтері бар мәтін құрап жазу
3.2 Түрлі стильде мәтін жазу	2.3.2.1 үлгі бойынша қарапайым хабарландыру, хабарлама және нұсқаулық (ас әзірлеу рецептісі) жазу	3.3.2.1 өзіндік іс-әрекеті баяндалған күнделік/өмірбаян жазу	4.3.2.1 қажетті сөздерді қолданып белгілі бір стильде мәтін (мақала, мінездеме) жазу
3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	2.3.3.1 мұғалімнің көмегімен оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жоспар құру және тірек сөздерді пайдалана отырып мазмұндама жазу	3.3.3.1 өз бетінше оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жоспар құрып, мазмұндама жазу	4.3.3.1 оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша мазмұндама/тірек сөздерді пайдаланып эссе жазу
3.4 Жазба жұмыстарын түрлі формада ұсыну	2.3.4.1 мұғалімнің көмегімен тірек сөздерді, сөйлем, суреттерді пайдаланып, қарапайым постер құрастыру	3.3.4.1 мұғалімнің көмегімен сызба, график, кесте, фотосуреттер пайдаланып, мәтін (хат, шақыру, нұсқаулық) құру/компьютерде теру	4.3.4.1 мәтінді құруда (жаңалық, жарнама) сызба, график, кесте, фото және диаграмманы қолмен сызып/компьютерде теру

3.5 Қатені табу және түзету	2.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық және әріптік қателерді мұғалімнің көмегімен тауып түзету және құраған сөйлемін толықтыру	3.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық, грамматикалық және стилистикалық қателерді мұғалімнің көмегімен тауып, орфографиялық сөздік пен анықтамалық арқылы түзету	4.3.5.1 стилистикалық қателерді мұғалімінің көмегімен анықтап түзету; өз бетінше пунктуациялық, орфографиялық, грамматикалық нормаларға сәйкес жазба жұмысын редакциялау
3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.3.6.1 бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап, оларды байланыстырып көлбеу және таза жазу	3.3.6.1 кең жолды дәптерде бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап көлбеу, үзбей және біркелкі жазу, жазу қарқынын жеделдету	4.3.6.1 каллиграфиялық нормаларды сақтау, жазу техникасын жетілдіру және таза жазу
3.7 Пунктуациялық нормаларды сақтау	2.3.7.1 сөйлем түрлерін айтылу мақсатына қарай ажырату және сәйкес тыныс белгілерін (нүкте, сұрақ белгісі, леп белгісі) қолдану	3.3.7.1 мұғалімнің көмегімен жай және жайылма сөйлемдерді ажырату, сызба бойынша құрау және тыныс белгілерін қою	4.3.7.1 жай және құрмалас сөйлемдерді сызба бойынша құрау және тыныс белгілерін қою
		3.3.7.2 қаратпа, қыстырма сөздерді ажырату және тыныс белгілерін дұрыс қою	4.3.7.2 сөйлемнің бірыңғай мүшелерін ажырату және тыныс белгісін (үтір, кос нүкте) дұрыс қою

		3.3.7.3 мұғалім көмегімен бастауыш пен баяндауыштың арасына қойылатын сызықшаның орнын білу және қолдану	4.3.7.3 диалогта қолданылатын тыныс белгілерді дұрыс қою
--	--	--	--

4). Тілдік нормалардың қолданысы

7-кесте

Бөлімше (дағды)	Оқу мақсаттары		
	Оқушылар білуі тиіс:		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
4.1 Сөздердің орфографиялық, орфоэпиялық нормаларын сақтау	2.4.1.1 я, ю әріптерінің емлесін сақтап жазу	3.4.1.1 э, ф, в, ц әріптері бар сөздерді сауатты жазу	4.4.1.1 сөзге қосымшалар жалғауда дыбыс үндестігін ескеріп қолдану
	2.4.1.2 «у», «и, й» әріптерінің емлесін сақтап жазу	3.4.1.2 түбір сөздегі -ы, -інің дауысты дыбыстан басталатын қосымша жалғанған кездегі өзгерісін сақтап жазу	4.4.1.2 сөзге қосымшалар жалғауда буын үндестігін ескеріп қолдану
	2.4.1.3 дауыссыз дыбыс түрлерін ажырату және дауыссыз п-б, қ-г, к-г дыбыстарының емлесін сақтап жазу	3.4.1.3 ч, щ әріптері бар сөздердің емлесін білу	4.4.1.3 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді анықтап жазу
	2.4.1.4 дауыссыз л, р, н дыбыстарының емлесін сақтап жазу	3.4.1.4 х, һ әріптері бар сөздерді ажыратып жазу	
	2.4.1.5 у, й, н дыбыстары екі дауысты дыбыстың ортасында кездесетін у, й, н әріптерін тасымалдау		
4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.4.2.1 мұғалімнің көмегімен түбір мен қосымшаны ажырату	3.4.2.1 негізгі түбірге жұрнақтар жалғау арқылы туынды сөз жасау, түбірлес сөздердің мағынасын ажырату	4.4.2.1 күрделі сөздердің түрлерін ажырата алу (біріккен сөз, қос сөз, қысқарған сөз)
	2.4.2.2 көптік	3.4.2.2 жіктік	4.4.2.2

	жалғауларды дұрыс қолдану	жалғауларының қолданысын білу	бірігу, қосарлану, тіркесу жолымен туынды сөздер жасау
	2.4.2.3 сөз таптарын (зат есім, сын есім, сан есім, етістік) ажырату	3.4.2.3 сөйлемнен сөз таптарын (зат есім, сын есім, сан есім, етістік) табу	4.4.2.3 зат есімді септеу, тәуелдеу емлесін білу
	2.4.2.4 зат есімнің жалпы және жалқы түрлерін ажырату, жалқы есімнің жазылу емлесін сақтау	3.4.2.4 негізгі, туынды зат есім/сын есім/етістікті анықтау	4.4.2.4 жіктеу есімдіктерін септей алу
	2.4.2.5 дара және күрделі зат есім/сын есім/сан есім/ етістікті анықтау	3.4.2.5 болымды және болымсыз етістіктердің айырмашылығын анықтау	4.4.2.5 үстеуді мағынасына қарай ажырату, етістікпен байланыстырып, сөйлемде қолдану
		3.4.2.6 есептік және реттік сан есімдердің айырмашылығын анықтау	4.4.2.6 сөз таптарының сөйлемдегі қызметін анықтау
			4.4.2.7 сөз бен сөзді, сөйлем мен сөйлемді байланыстыратын шылауларды (және, себебі, мен, пен) қолдану
			4.4.2.8 сөйлемде одағай, еліктеуіш сөздерді ажырату және қолдану
			4.4.2.9 етістікті тиісті шақта (өткен шақ, келер шақ,

		осы шақ) қолдану
--	--	---------------------

46. Ұзақ мерзімді жоспар:

1) 2-сынып

8-кесте

Ортақ тақырып	Бөлім (сөйлеу әрекетінің түрі)	Бөлімше (дағды)	Оқу мақсаттары*
I тоқсан			
1. Өзім туралы 2. Менің отбасым және достарым	Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 тыңдаған материал бойынша түсінбеген сөздерін белгілеу, мәтін мазмұны бойынша қойылған сұрақтарға жауап беру
		1.3 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	2.1.3.1 күнделікті өмірде кездесетін жағдаяттарға байланысты өзара сұхбаттасу
		1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	2.1.4.1 тірек сөздерді қатыстыра отырып, берілген тақырып бойынша әңгіме құрау
		1.6 Тыңдарманның назарын аудару	2.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды (қимыл, ым-ишара) қолданып, тақырыпқа (Сіз қалай ойлайсыз? Сіз не ұсынар едіңіз?) назарын аударту
	Оқылым	2.1 Мәтін түрлері мен құрылымдық бөліктерін анықтау	2.2.1.1 сұрақ қою арқылы (не істеді? қандай? неліктен?) мәтін түрлерін (әңгімелеу, сипаттау, пайымдау) және құрылымдық бөліктерін (басы, негізгі бөлім, соны) анықтау
		2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша фактілерді анықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	2.2.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойды анықтау
		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.5.1 анықтамалық/сөздік/энциклопедиялардан берілген тақырып/сұрақ бойынша ақпаратты табу
		3.1 Мәтін түрлерін құрастырып жазу	2.3.1.1 мұғалім көмегімен жеке сурет/сюжетті суреттер арқылы шағын сипаттау/әңгімелеу мәтіндерін құрап жазу
	Жазылым		

		3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	2.3.3.1 мұғалімнің көмегімен оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жоспар құру және тірек сөздерді пайдалана отырып мазмұндама жазу
		3.5 Катені табу және түзету	2.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық және әріптік қателерді мұғалімнің көмегімен тауып түзету және құрастырған» сөйлемін толықтыру
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.3.6.1 бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап, оларды байланыстырып көлбеу және таза жазу
		3.7 Пунктуациялық нормаларды сақтау	2.3.7.1 сөйлем түрлерін айтылу мақсатына қарай ажырату және сәйкес тыныс белгілерін қолдану (нүкте, сұрақ белгісі, леп белгісі)
	Тілдік нормалардың қолданысы	4.1 Орфографиялық, орфоэпиялық нормаларды сақтау	2.4.1.1 «я», «ю» әріптерінің емлесін сақтап жазу 2.4.1.2 «у», «и, й» әріптерінің емлесін сақтап жазу 2.4.1.3 дауыссыз дыбыс түрлерін ажырату және дауыссыз п-б, қ-ғ, к-г дыбыстарының емлесін сақтап жазу 2.4.1.4 дауыссыз л, р, н дыбыстарының емлесін сақтап жазу 2.4.1.5 у, й, н дыбыстары екі дауысты дыбыстың ортасында келген жағдайда тасымалдау
II тоқсан			
3. Менің мектебім	Тыңдалым және айтылым	1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	2.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен тірек сөздердің негізінде мәтіннің мазмұнын болжау
		1.3 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	2.1.3.1 күнделікті өмірде кездесетін жағдаяттарға байланысты өзара сұхбаттасу
		1.5 Тыңдалған материалдар бойынша өз пікірін білдіру	2.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұны бойынша өз ойын (ұнайды/ұнамайды, себебі..., пайдалы/пайдасыз болды, себебі) білдіру
		1.7 Сөздерді, дыбыстарды	2.1.7.1 сөз ішінде дауысты дыбыстардың өзара үндесуін

4. Менің туған өлкем	Оқылым	орфоэпиялық нормаларға сәйкес дұрыс айту	сактап айту (бүгін-бүгін, түгін - түгін, көсеу – көсеу)
		2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша фактілерді анықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	2.2.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойды анықтау
		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.5.1 дереккөздерді (сөздік, анықтамалық, энциклопедия, кітапхана, галамтор) және ақпаратты табу жолын анықтайды, берілген тақырып/сұрақ бойынша ақпаратты іріктеп алу
		2.6 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	2.2.6.1 мұғалімнің көмегімен белгілі бір тақырыпта жазылған мәтіндердің ұқсастығы мен айырмашылығын табу
	Жазылым	3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	2.3.3.1 мұғалімнің көмегімен оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жоспар құру және тірек сөздерді пайдалана отырып шағын мәтін жазу
		3.4 Жазба жұмыстарын әртүрлі формада ұсыну	2.3.4.1 мұғалімнің көмегімен тірек сөздерді, сөйлем, суреттерді пайдаланып, қарапайым постер құрастыру
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.3.6.1 бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап, оларды байланыстырып көлбеу және таза жазу
		3.5 Қатені табу және түзету	2.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық және әріптік қателерді мұғалімнің көмегімен тауып түзету және құраған сөйлемін толықтыру
III тоқсан			
5. Дені саудың – жаны сау	Тыңдалым және айтылым	1.1Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 тыңдаған материал бойынша түсінбеген сөздерін белгілеу, мәтін мазмұны бойынша қойылған сұрақтарға жауап беру
		1.2Мәтіннің мазмұнын болжау	2.1.2.1 мұғалімнің көмегімен тақырыбы және бірінші азат жол бойынша оқиганын

6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті			жалғасын болжау мәтіннің тақырыбы мен тірек сөздердің негізінде мәтіннің мазмұнын болжау
		1.3 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	2.1.3.1 күнделікті өмірде кездесетін жағдаяттарға байланысты өзара сұхбаттасу
		1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	2.1.4.1 тірек сөздерді қатыстыра отырып, берілген тақырып бойынша әңгіме құрау
		1.5 Тыңдалған материалдар бойынша өз пікірін білдіру	2.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұны туралы өз ойын (ұнайды/ұнамайды, себебі..., пайдалы немесе пайдасыз болды...) білдіру
		1.6 Тыңдарманның назарын аудару	2.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды (кимыл, ым-ишара) қолданып, тақырыпқа (Сіз қалай ойлайсыз? Сіз не ұсынар едіңіз?) назарын аударту
	Оқылым	2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша фактілерді анықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	2.2.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойды анықтау
		2.2 Мәтіндегі лексикалық бірліктердің қолданылуын түсіну	2.2.2.1 синоним, антоним, омоним (сөздік қолдану) сөздерді ажырату және мағынасын түсіну, сөйлеу барысында қолдану
		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.5.1 дереккөздерді (сөздік, анықтамалық, энциклопедия, кітапхана, галамтор) және ақпаратты табу жолын анықтайды, берілген тақырып/сұрақ бойынша ақпаратты іріктеп алу
		2.6 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	2.2.6.1 мұғалімнің көмегімен белгілі бір тақырыпта жазылған мәтіндердің ұқсастығы мен айырмашылығын табу
	Жазылым	3.2 Түрлі стильде мәтін жазу	2.3.2.1 үлгі бойынша қарапайым хабарландыру, хабарлама және ас әзірлеу рецептісін жазу
		3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды	2.3.3.1 мұғалімнің көмегімен оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар

		материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	бойынша жоспар құру және тірек сөздерді пайдалана отырып мазмұндама жазу
		3.5 Қатені табу және түзету	2.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық және әріптік қателерді мұғалімнің көмегімен тауып түзету және құрастырған сөйлемін толықтыру
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.3.6.1 бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап, оларды байланыстырып көлбеу және таза жазу
	Тілдік нормалардың қолданысы	4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.4.2.1 мұғалімнің көмегімен түбір мен қосымшаны ажырату
			2.4.2.2 көптік жалғауларын дұрыс қолдану
2.4.2.3 сөз таптарын (зат есім, сын есім, сан есім, етістік) ажырату			
2.4.2.4 зат есімнің жалпы және жалқы түрлерін ажырату, жалқы есімнің жазылу емлесін сақтау			
		2.4.2.5 дара және күрделі зат есім/сын есім/сан есім/ етістікті анықтау	
IV тоқсан			
7. Қоршаған орта	Тыңдалым және айтылым	1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	2.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен тірек сөздердің негізінде мәтіннің мазмұнын болжау
		1.3 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	2.1.3.1 күнделікті өмірде кездесетін жағдаяттарға байланысты өзара сұхбаттасу
		1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрастыру	2.1.4.1 тірек сөздерді қатыстыра отырып, берілген тақырып бойынша әңгіме құрастыру
		1.5 Тыңдалған материалдар бойынша өз пікірін білдіру	2.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұны бойынша өз ойын (ұнайды/ұнамайды, себебі..., пайдалы/пайдасыз болды, себебі...) білдіру
8. Саяхат	Оқылым	2.1 Мәтін түрлері мен құрылымдық бөліктерін анықтау	2.2.1.1 сұрақ қою арқылы (не істеді? қандай? неліктен?) мәтін түрлерін (әңгімелеу, сипаттау, пайымдау) және құрылымдық бөліктерін (басы, негізгі бөлім, соңы) анықтау

		2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша фактілерді анықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	2.2.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойды анықтау
		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.5.1 анықтамалық/сөздік/энциклопедиялардан берілген тақырып/сұрақ бойынша ақпаратты табу
	Жазылым	3.1 Мәтін түрлерін құрастырып жазу	2.3.1.1 мұғалім көмегімен жеке сурет/сюжетті суреттер арқылы шағын сипаттау/әңгімелеу мәтіндерін құрап жазу
		3.2 Түрлі стильде мәтін жазу	2.3.2.1 үлгі бойынша қарапайым хабарландыру, хабарлама және ас әзірлеу рецептісін жазу
		3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	2.3.3.1 мұғалімнің көмегімен оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жоспар құру және тірек сөздерді пайдалана отырып мазмұндама жазу
		3.5 Қатені табу және түзету	2.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық және әріптік қателерді мұғалімнің көмегімен тауып түзету және құраған сөйлемін толықтыру
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.3.6.1 бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап, оларды байланыстырып көлбеу және таза жазу
	Тілдік нормалардың қолданысы	4.1 Орфографиялық, орфоэпиялық нормаларды сақтау	2.4.1.4 дауыссыз л, р, н дыбыстарының емлесін сақтап жазу
		4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.4.2.1 мұғалімнің көмегімен түбір мен қосымшаны ажырату
			2.4.2.5 дара және күрделі зат есім/сын есім/сан есім/ етістікті анықтау

2) 3-сынып

9-кесте

Ортақ	Бөлім (сөйлеу)	Бөлімше (дағды)	Оқу мақсаттары*
-------	----------------	-----------------	-----------------

тақырып	әрекетінің түрі)		
I тоқсан			
1.Тірі табиғат 2.Жаксыдан үйрен, жаманнан жирен (жарык пен қараңғы)	Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 тыңдаған материал бойынша тірек сөздерді белгілеу, ашық және жабық сұрақтарға жауап беру
		1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	3.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен берілген суреттер/фото/диаграмма бойынша мәтіннің мазмұнын болжау
		1.3 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	3.1.3.1 түрлі жағдаяттағы (қоғамдық ортада) қатысымдық әрекеттерде өз сөзін жүйелі түрде жоспарлап, тілдік нормаларды сақтап сөйлесу
		1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрастыру	3.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып, берілген тақырып бойынша әңгіме құрастыру
		1.6 Тыңдарманның назарын аудару	3.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды (қимыл, ым-ишара), қаратпа сөздерді қолдана отырып, тақырыпқа тыңдарманның назарын аударту
	Оқылым	2.1 Мәтін түрлері мен құрылымдық бөліктерін анықтау	3.2.3.1 мұғалімнің көмегімен әңгімелеу, сипаттау, пайымдау мәтін түрлерін және құрылымдық бөліктерін анықтау
		2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	3.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша пікір білдіруге бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	3.2.4.1 өз бетінше мәтіннің тақырыбын және мұғалімнің көмегімен негізгі ойды анықтау
		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	3.2.5.1 түрлі дереккөздерден (мәтін, сөздік, сызба, кесте, карта) берілген тақырып/сұрақ бойынша алған ақпараттарда кездесетін жана сөздердің мағынасын сөздіктер арқылы ашу, жүйелеу, мағлұматтардың маңызды тұстарын анықтау
	Жазылым	3.1 Мәтін түрлерін құрастырып жазу	3.3.1.1 жоспар/сызба бойынша әңгімелеу мәтінін, салыстыра сипаттау және пайымдау мәтінін түрлі көмекші сөздер арқылы құрастырып жазу
		3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша	3.3.3.1 өз бетінше оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жоспар

		жазба жұмыстар жазу	күрып, мазмұндама жазу
		3.5 Қатені табу және түзету	3.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық, грамматикалық және стилистикалық қателерді мұғалімнің көмегімен тауып, орфографиялық сөздік пен анықтамалық арқылы түзету
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.3.6.1 кең жолды дәптерде бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап көлбеу, үзбей және біркелкі жазу, жазу қарқынын жеделдету
	Тілдік нормалардың қолданысы	3.7 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3. 3.7.2 қаратпа, қыстырма сөздерді ажырату және тыныс белгілерін дұрыс қою
		4.1 Орфографиялық, орфоэпиялық нормаларды сақтау	3.4.1.1 «э», «ф», «в», «ц» әріптері бар сөздерді сауатты жазу
			3.4.1.3 «ч», «щ» әріптері бар сөздердің емлесін білу
3.4.1.4 «х», «һ» әріптері бар сөздерді ажыратып жазу			
II тоқсан			
3. Уақыт	Тыңдалым және айтылым	1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	3.1.2.1 шығармадағы кейіпкерлердің мінез-құлқы мен іс-әрекетіне және құбылыстар мен оқиғаларға сүйеніп, сюжеттің дамуын болжау
4. Сәулет		1.3 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	3.1.3.1 түрлі жағдаяттағы (қоғамдық ортада) қатысымдық әрекеттерде өз сөзін жүйелі түрде жоспарлап, тілдік нормаларды сақтап сөйлесу
		1.5Тыңдалған материалдар бойынша өз пікірін білдіру	3.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұны бойынша айтылған өзгенің пікіріне (келісу/келіспеу себебін) өз көзқарасын білдіру
		1.6 Тыңдарманның назарын аудару	3.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды (кимыл, ым-ишара), қаратпа сөздерді қолдана отырып, тақырыпқа тыңдарманның назарын аударту
		1.7 Сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаларға сәйкес дұрыс айту	3.1.7.1 сөз ішінде қатар тұрған дауыссыз дыбыстардың өзара үндесуін сақтап айту (сенбі – сембі, Жангүл –Жангүл)
	Оқылым	2.2 Мәтіндегі лексикалық бірліктердің қолданылуын түсіну	3.2.2.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздердің мағынасын түсіну, сөйлеу барысында қолдану
		2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар	3.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша пікір білдіруге бағытталған

		кою және жауап беру	сұрақтар құрастыру және жауап беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	3.2.4.1 өз бетінше мәтіннің тақырыбын және мұғалімнің көмегімен негізгі ойды анықтау
		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	3.2.5.1 түрлі дереккөздерден (мәтін, сөздік, сызба, кесте, карта) берілген тақырып/сұрақ бойынша алған ақпараттарда кездесетін жана сөздердің мағынасын сөздіктер арқылы ашу, жүйелеу, мағлұматтардың маңызды тұстарын анықтау
		2.6 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	3.2.6.1 мұғалімнің көмегімен ұқсас тақырыпта берілген мәтін түрлерін, стилін салыстырып, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу
	Жазылым	3.2 Түрлі стильде мәтін жазу	3.3.2.1 өзіндік іс-әрекеті баяндалған күнделік/өмірбаян жазу
		3.4 Жазба жұмыстарын түрлі формада ұсыну	3.3.4.1 мұғалімнің көмегімен сызба, график, кесте, фотосуреттер пайдаланып, мәтін (хат, шақыру, нұсқаулық) құру/компьютерде теру
		3.5 Қатені табу және түзету	3.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық, грамматикалық және стилистикалық қателерді мұғалімнің көмегімен тауып, орфографиялық сөздік пен анықтамалық арқылы түзету
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.3.6.1 кең жолды дәптерде бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап көлбеу, үзбей және біркелкі жазу, жазу қарқынын жеделдету
		3.7 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3.3.7.3 мұғалім көмегімен бастауыш пен баяндауыштың арасына қойылатын сызықшаның орнын білу және қолдану
			3.3.7.1 мұғалімнің көмегімен жай және жайылма сөйлемдерді ажырату, сызба бойынша құрау және тыныс белгілерін қою
	Тілдік нормалардың қолданысы	4.1 Орфографиялық, орфоэпиялық нормаларды сақтау	3.4.1.2 түбір сөздегі -ы, -і-нің дауысты дыбыстан басталатын қосымша жалғанған кездегі өзгерісін сақтап жазу
		4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	3.4.2.1 негізгі түбірге жұрнақтар жалғау арқылы туынды сөз жасау, түбірлес сөздердің мағынасын

			ажырату
III тоқсан			
5. Өнер 6. Атақты тұлғалар	Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 тыңдаған материал бойынша тірек сөздерді белгілеу, ашық және жабық сұрақтарға жауап беру
		1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	3.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен берілген суреттер/фото/диаграмма бойынша мәтіннің мазмұнын болжау
		1.3 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	3.1.3.1 түрлі жағдаяттағы (қоғамдық ортада) қатысымдық әрекеттерде өз сөзін жүйелі түрде жоспарлап, тілдік нормаларды сақтап сөйлесу
		1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрастыру	3.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып, берілген тақырып бойынша әңгіме құрастыру
		1.5 Тыңдалған материалдар бойынша өз пікірін білдіру	3.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұны бойынша айтылған өзгенің пікіріне (келісу/келіспеу себебін) өз көзқарасын білдіру
	Оқылым	2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	3.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша пікір білдіруге бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	3.2.4.1 өз бетінше мәтіннің тақырыбын және мұғалімнің көмегімен негізгі ойды анықтау
		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	3.2.5.1 түрлі дереккөздерден (мәтін, сөздік, сызба, кесте, карта) берілген тақырып/сұрақ бойынша алған ақпараттарда кездесетін жана сөздердің мағынасын сөздіктер арқылы ашу, жүйелеу, мағлұматтардың маңызды тұстарын анықтау
		2.6 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	3.2.6.1 мұғалімнің көмегімен ұқсас тақырыпта берілген мәтін түрлерін, стилін салыстырып, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу
	Жазылым	3.1 Мәтін түрлерін құрастырып жазу	3.3.1.1 жоспар/сызба бойынша әңгімелеу мәтінін, салыстыра сипаттау және пайымдау мәтінін түрлі көмекші сөздер арқылы құрап жазу
		3.2 Түрлі стильде мәтін жазу	3.3.2.1 өзіндік іс-әрекеті баяндалған күнделік/ өмірбаян

			жазу
		3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	3.3.3.1 өз бетінше оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жоспар құрып, мазмұндама жазу
		3.4 Жазба жұмыстарын әртүрлі формада ұсыну	3.3.5.1 мұғалімнің көмегімен сызба, график, кесте, фотосуреттермен мәтін (хат шақыру, нұсқаулық, презентация) құрастыру
		3.5 Қатені табу және түзету	3.3.6.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық, грамматикалық және стилистикалық қателерді мұғалімнің көмегімен тауып, орфографиялық сөздік пен анықтамалық арқылы түзету
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.3.6.1 кең жолды дәптерде бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап көлбеу, үзбей және біркелкі жазу, жазу қарқынын жеделдету
	Тілдік нормалардың қолданысы	4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	3.4.2.2 жіктік жалғауларының қолданысын білу
3.4.2.3 сөйлемнен сөз таптарын (зат есім, сын есім, сан есім, етістік) табу			
3.4.2.4 негізгі, туынды зат есім/сын есім/етістікті анықтау			
3.4.2.5 болымды және болымсыз етістіктердің айырмашылығын анықтау			
3.4.2.6 есептік және реттік сан есімдердің айырмашылығын анықтау			
ІҮ тоқсан			
7. Су – тіршілік көзі	Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 тыңдаған материал бойынша тірек сөздерді белгілеу, ашық және жабық сұрақтарға жауап беру
		1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	3.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен берілген суреттер/фото/диаграмма бойынша мәтіннің мазмұнын болжау
		1.3 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	3.1.3.1 түрлі жағдаяттағы (қоғамдық ортада) қатысымдық әрекеттерде өз сөзін жүйелі түрде жоспарлап, тілдік нормаларды сақтап сөйлесу
		1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрастыру	3.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып, берілген тақырып бойынша әңгіме құрастыру
8.Демалыс мәдениеті. Мерекелер			

	Оқылым	2.2 Мәтіндегі лексикалық бірліктердің қолданылуын түсіну	3.2.2.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздердің мағынасын мәнінде түсіну, сөйлеу барысында қолдану
		2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	3.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша пікір білдіруге бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	3.2.4.1 өз бетінше мәтіннің тақырыбын және мұғалімнің көмегімен негізгі ойды анықтау
		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	3.2.5.1 түрлі дереккөздерден (мәтін, сөздік, сызба, кесте, карта) берілген тақырып/сұрақ бойынша алған ақпараттарда кездесетін жаңа сөздердің мағынасын сөздіктер арқылы ашу, жүйелеу, мағлұматтардың маңызды тұстарын анықтау
	Жазылым	3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	3.3.3.1 өз бетінше оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жоспар құрып, мазмұндама жазу
		3.4 Мәтінді түрлі формада ұсыну	3.3.4.1 мұғалімнің көмегімен сызба, график, кесте, фотосуреттер пайдаланып, мәтін (хат, шақыру, нұсқаулық) құру/компьютерде теру
		3.5 Қатені табу және түзету	3.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық, грамматикалық және стилистикалық қателерді мұғалімнің көмегімен тауып, қазақ тілінің орфографиялық сөздіктері мен анықтамалығы арқылы түзету
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.3.6.1 кең жолды дәптерде бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап көлбеу, үзбей және біркелкі жазу, жазу қарқынын жеделдету
	Тілдік нормалардың қолданысы	4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	3.4.2.1 негізгі түбірге жұрнақтар жалғау арқылы туынды сөз жасау, түбірлес сөздердің мағынасын ажырату
			3.4.2.4 негізгі, туынды зат есім/сын есім/етістікті анықтау

3) 4 – сынып
10-кесте

Ортақ тақырып	Бөлім (сөйлеу әрекетінің түрі)	Бөлімше (дағды)	Оқу мақсаттары*
---------------	--------------------------------	-----------------	-----------------

І тоқсан			
1. Менің Отаным – Қазақстан	Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 тыңдаған материал бойынша негізгі тұсын түртіп алу және солардың негізінде мәтіннің мазмұнын айту
		1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	4.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен берілген диаграмма/сызба/кесте бойынша мәтіннің мазмұнын болжау және өз ойын дәлелдеу
		1.3 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	4.1.3.1 сұхбаттасының жасын, жай-күйін ескере отырып, белгілі бір тақырып аясында тілдік нормаларды сақтап әңгімелесу
		1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	4.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып монолог құрау
		1.7 Сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаларға сәйкес дұрыс айту	4.1.7.1 сөз ішіндегі және сөз бен сөздің арасындағы буын және дыбыс үндестігін сақтап айту
	Оқылым	2.1 Мәтін түрлері мен құрылымдық бөліктерін анықтау	4.2.1.1 әңгімелеу, сипаттау, пайымдау мәтін түрлерін және құрылымдық бөліктерін анықтау
		2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	4.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша шешім табуға бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	4.2.4.1 мәтіннің тақырыбы мен мазмұнының өзара сәйкестігін анықтау және ондағы негізгі ойды тұжырымдау
		2.6 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	4.2.5.1 дереккөздерден (мәтін, сөздік, сызба, кесте, диаграмма) қажетті ақпараттарды табу, кездескен жаңа сөздердің мағынасын мәнін бойынша анықтап, ақпаратты қорытындылау, бағалау
	Жазылым	3.1 Мәтін түрлерін құрастырып жазу	4.3.1.1 берілген тақырыпта әңгімелеу, сипаттау және пайымдау элементтері бар мәтін құрап жазу
		3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	4.3.3.1 оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша мазмұндама/ тірек сөздерді пайдаланып эссе жазу
		3.5 Қатені табу және түзету	4.3.5.1 стилистикалық қателерді мұғалімінің көмегімен анықтап түзету; өз бетінше пунктуациялық, орфографиялық, грамматикалық нормаларға сәйкес жазба жұмысын

			редакциялау
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.3.6.1 каллиграфиялық нормаларды сақтау және жазу техникасын жетілдіру және таза жазу
		3.7 Пунктуациялық нормаларды сақтау	4.3.7.1 жай және құрмалас сөйлемдерді сызба бойынша құрау және тыныс белгілерін қою 4.3.7.2 сөйлемнің бірыңғай мүшелерін ажырату және тыныс белгісін (үтір, қос нүкте) дұрыс қою
	Тілдік нормалардың қолданысы	4.1 Орфографиялық, орфоэпиялық нормаларды сақтау	4.4.1.1 сөзге қосымшалар жалғауда дыбыс үндестігін ескеріп қолдану 4.4.1.2 сөзге қосымшалар жалғауда буын үндестігін ескеріп қолдану 4.4.1.3 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді анықтап жазу
II тоқсан			
3. Мәдени мұра	Тыңдалым және айтылым	1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	4.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен берілген диаграмма/сызба/кесте бойынша мәтіннің мазмұнын болжау және өз ойын дәлелдеу
		1.3 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	4.1.3.1 сұхбаттасының жасын, жай-күйін ескере отырып, белгілі бір тақырып аясында тілдік нормаларды сақтап әңгімелесу
		1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрастыру	4.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып монолог құрастыру
		1.5 Тыңдалған материалдар бойынша өз пікірін білдіру	4.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұнын өзіндік бағалау
		1.6 Тыңдарманның назарын аудару	4.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды (қимыл, ым-ишара) және қыстырма, одағай сөздерді қолдана отырып, тақырыпқа тыңдарманды қызықтыру
	Оқылым	2.2 Мәтіндегі лексикалық бірліктердің қолданылуын түсіну	4.2.2.1 мәнінде тұрақты сөз тіркестері мен көпмағыналы сөздерді ажырата білу, мағынасын түсіну, сөйлеу барысында қолдану
		2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	4.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша шешім табуға бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі	4.2.4.1 мәтіннің тақырыбы мен мазмұнының өзара сәйкестігін

		ойды анықтау	анықтау және ондағы негізгі ойды тұжырымдау
		2.5 Мәтіннің стилін анықтау	4.2.5.1 көркем, публицистикалық, ғылыми және ресми стилдердің түрлерін (мақала күнделік, өмірбаян, хат, естелік...) ажырату
		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	4.2.5.1 дереккөздерден (мәтін, сөздік, сызба, кесте, диаграмма) қажетті ақпараттарды табу, кездескен жаңа сөздердің мағынасын мәнмәтін бойынша анықтап, ақпаратты қорытындылау, бағалау
		2.6 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	4.2.6.1 белгілі бір тақырыпта түрлі жанрда берілген мәтіндерді салыстырып, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау
Жазылым	3.2 Түрлі стильде мәтін жазу		4.3.2.1 қажетті сөздерді қолданып белгілі бір стильде мәтін (мақала, мінездеме) жазу
	3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу		4.3.3.1 оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша мазмұндама/ тірек сөздерді пайдаланып эссе жазу
	3.5 Қатені табу және түзету		4.3.5.1 стилистикалық қателерді мұғалімінің көмегімен анықтап түзету; өз бетінше пунктуациялық, орфографиялық, грамматикалық нормаларға сәйкес жазба жұмысын редакциялау.
	3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау		4.3.6.1 каллиграфиялық нормаларды сақтау, жазу техникасын жетілдіру және таза жазу
	3.7 Пунктуациялық нормаларды сақтау		4.3.7.3 диалогтің тыныс белгілерін қолдану
Тілдік нормалардың қолданысы	4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау		4.4.2.1 күрделі сөздердің түрлерін ажырата алу (біріккен сөз, қос сөз, қысқарған сөз)
			4.4.2.2 бірігу, қосарлану, тіркесу жолымен туынды сөздер жасау 4.4.2.6 сөз таптарының сөйлемдегі қызметін анықтау

III тоқсан

5. Табиғи құбылыстар 6. Қоршаған ортаны қорғау	Тыңдалым және айтылым	1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	4.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен берілген диаграмма/сызба/кесте бойынша мәтіннің мазмұнын болжау және өз ойын дәлелдеу
		1.3 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	4.1.3.1 сұхбаттасының жасын, жай-күйін ескере отырып, белгілі бір тақырып аясында тілдік нормаларды сақтап әңгімелесу
		1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрастыру	4.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып монолог құрастыру
		1.5 Тыңдалған материалдар бойынша өз пікірін білдіру	4.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұнын өзіндік бағалау
		1.6 Тыңдарманның назарын аудару	4.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды (кимыл, ым-ишара) және қыстырма, одағай сөздерді қолдана отырып, тақырыпқа тыңдарманды қызықтыру
	Оқылым	2.2 Мәтіндегі лексикалық бірліктердің қолданылуын түсіну	4.2.3.1 мәнмәтінде тұрақты сөз тіркестері мен көпмағыналы сөздерді ажырата білу, мағынасын түсіну, сөйлеу барысында қолдану
		2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	4.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша шешім табуға бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	4.2.4.1 мәтіннің тақырыбы мен мазмұнының өзара сәйкестігін анықтау және ондағы негізгі ойды тұжырымдау
		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	4.2.5.1 дереккөздерден (мәтін, сөздік, сызба, кесте, диаграмма) қажетті ақпараттарды табу, кездескен жана сөздердің мағынасын мәнмәтін бойынша анықтап, ақпаратты қорытындылау, бағалау
		2.6 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	4.2.6.1 белгілі бір тақырыпта түрлі жанрда берілген мәтіндерді салыстырып, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау
	Жазылым	3.1 Мәтін түрлерін құрастырып жазу	4.3.1.1 берілген тақырыпта әңгімелеу, сипаттау және пайымдау элементтері бар мәтін құрастырып жазу
		3.4 Жазба жұмыстарын түрлі формада ұсыну	4.3.4.1 мәтін (жаңалық, сұхбат, жарнама) жазу/компьютерде теру
		3.5 Қатені табу және	4.3.5.1 стилистикалық қателерді

		түзету	мұғалімінің көмегімен анықтап түзету; өз бетінше қазақ тілінің пунктуациялық, орфографиялық, грамматикалық нормаларға сәйкес жазба жұмысын редакциялау
	Тілдік нормалардың қолданысы	4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	4.4.2.3 зат есімді септеу, тәуелдеу емлесін білу 4.4.2.4 жіктеу есімдіктерін септей алу
ІҮ тоқсан			
7. Ғарышқа саяхат	Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 тыңдаған материал бойынша негізгі тұстарын түртіп алу және солардың негізінде мәтіннің мазмұнын айту
		1.3 Түрлі жағдаяттарда тілдік нормаларды дұрыс қолдану	4.1.3.1 сұхбаттасушының жасын, жай-күйін ескере отырып, белгілі бір тақырып аясында тілдік нормаларды сақтап әңгімелесу
		1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрастыру	4.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып монолог құрастыру
		1.5 Тыңдалған материалдар бойынша өз пікірін білдіру	4.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұнын өзіндік бағалау
8. Болашаққа саяхат	Оқылым	2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	4.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша шешім табуға бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	4.2.4.1 мәтіннің тақырыбы мен мазмұнының өзара сәйкестігін анықтау және ондағы негізгі ойды тұжырымдау
		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	4.2.5.1 дереккөздерден (мәтін, сөздік, сызба, кесте, диаграмма) қажетті ақпараттарды табу, кездескен жаңа сөздердің мағынасын мәнін мәтін бойынша анықтап, ақпаратты қорытындылау, бағалау
	Жазылым	3.2 Түрлі стильде мәтін жазу	4.3.2.1 қажетті сөздерді қолданып белгілі бір стильде мәтін (мақала, мінездеме) жазу
		3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	4.3.3.1 . оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша мазмұндама/ тірек сөздерді пайдаланып эссе жазу
		3.4 Жазба жұмыстарын әртүрлі формада ұсыну	4.3.4.1 мәтінді құруда (жаналық, жарнама) сызба, график, кесте, фото және диаграмманы қолмен сызып/компьютерде теру

		3.5 Қатені табу және түзету	4.3.5.1 стилистикалық қателерді мұғалімінің көмегімен анықтап түзету; өз бетінше қазақ тілінің пунктуациялық, орфографиялық, грамматикалық нормаларға сәйкес жазба жұмысын редакциялау
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.3.6.1 каллиграфиялық нормаларды сақтау және жазу техникасын жетілдіру және таза жазу
	Тілдік нормалардың қолданысы	4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	4.4.2.5 үстеуді мағынасына қарай ажырату, етістікпен байланыстырып, сөйлемде қолдану
			4.4.2.7 сөз бен сөзді, сөйлем мен сөйлемді байланыстыратын шылауларды (және, себебі, мен, пен) қолдану
			4.4.2.8 сөйлемде одағай, еліктеуіш сөздерді ажырату және қолдану
			4.4.2.9 етістікті тиісті шақта (өткен шақ, келер шақ, осы шақ) қолдану

47. Сөйлеу әрекетінің түрлері бойынша оқу мақсаттары кешенді және түрлі нұсқада қолданылады.